

Tørke over hele Europa. I Frankrike er det den verste noensinne.

Europa tørker inn. I mange land er temperaturene rekordhøye. Vannstørrelser er på bunn.

Ekstrem tørke i Nord-Italia – Gardasjøen krymper til historiske nivåer

Mangel på nedbør og flere hetebølger fører til at det blir stadig mindre vann i Gardasjøen. Det samme skjer med landets største elv. Vannivået i Po-elva er nå to meter under gjennomsnittet.

FOTO: ANTONIO CALANNE / AP

Skogbrann-rekord i Europa

Skogbranner i Sibir gir rekordstore klimautslipp

De enorme brannene i Sibir har ført til ti ganger mer klimagasser enn Norges årlige utslipp. Og fortsatt er det uker igjen av skogbrannsesongen.

Det er registrert større skogbrannstap i Europa tidligere enn i noe annet år siden man begynte å samle inn tall i 2005. Arkivfoto: Armando Franca / AP / NTB Foto: (NTB asarvik)

Tørke truer Europas kornkamre

Mens store deler av Europa rammes av nye hetebølger, øker frykten for at tørken truer de store avlingene. Det kan øke folks leviekostnader ytterligere.

2 MIN | PUBLISERT: 07.08.22 — 09:39 | OPPDATERT: 9 DAGER SIDEN

Uvanlig hetebølge i India truer hveteproduksjonen

Foto: AP Photo/Chanv Anand

India er rammet av en uvanlig tidlig hetebølge med rekordhøye temperaturer. Hveteproduksjonen er rammet.

Ny varmerecord i Danmark – 35,7 grader på Lolland

Danmark registrerte ny varmerecord for juli da det onsdag målt 35,6 grader i Vest-Jylland og deretter 35,7 grader på Lolland.

Ekstremtørke truer Italia - kan bli risottokrise

Italia står overfor den verste tørken på 70 år. Rismarker ved elven Po er i ferd med å tørke helt ut og adelige avlingene, som brukes til å lage risotto.

Ingen av bleket stein som normalt ligger under vannet er målt i sjøen.

Tidens varmeste dag i Storbritannia

NTB
18. jul 2022 13:31 - Oppdatert 18. jul 2022 16:14

Shanghai rammet av kraftig hetebølge

Kinas største by Shanghai opplever blant de høyeste temperaturene målt i byen noen gang. Hetebølgen føyer seg i rekken av flere tilfeller av ekstremvær i Kina.

Skogbrann i California ute av kontroll

gransen mellom California og Oregon har vokst kraftig og er ute av kontroll, opplyser lokale myndigheter. Foto: Noah Berger / AP / NTB

Medlemmer

- **Martin Skancke**, leder
- **Mari Hasle Einang**, student, UiO
- **Camilla Skjelsbæk Gramstad**, Elkjøp Nordic
- **Kristin Halvorsen**, Cicero
- **Marianne Hansen**, Steigen Kommune
- **Gro Sandkjær Hanssen**, NIBR ved OsloMet
- **Audun Korsæth**, NIBIO
- **Ola Kvaløy**, Handelshøgskolen ved Universitetet i Stavanger
- **Astrid Lilliestråle**, Enova
- **Lars Petter Maltby**, Eyde-klyngen, Prosess21, Battery Norway
- **Klaus Mohn**, Universitetet i Stavanger
- **Signe Nybø**, NINA
- **Erik Trømborg**, NMBU
- **Eirik Newth**, selvstendig næringsdrivende

Mandat (praktisk)

- Levere en NOU innen 1. november 2023
- Rapportere om status underveis i arbeidet, delrapport med innspillsunderlag sluppet 20. juni 2022
- Fremover vil vi innhente innspill og involvere relevante aktører, bla næringslivet, sivilsamfunn og partene i arbeidslivet
- Skal også formidle og legge til rette for bred offentlig debatt

Mandat

- Utrede hvilke veivalg Norge står overfor for å nå målet om at Norge skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050.
- Se på hvordan utslippsreduksjoner og omstilling kan skje på en kostnadseffektiv måte, med effektiv ressursbruk og et konkurransedyktig næringsliv.
- Omstillingen må også bidra til en utvikling som sikrer naturmangfold og et bærekraftig velferdssamfunn.

Punkter vi skal se på som følger av mandatet

- Sammenhenger i politikken på kort, mellomlang og lang sikt
- Samfunnsøkonomisk nytte og kostnader
- Sosialt rettferdig omstilling og geografiske forskjeller
- Teknologiutviklingens virkning på kostnader, priser og markedsstruktur
- Forholdet til EU og regelverksutvikling i EU (fex Green Deal)
- Sammenheng mellom atferdsmønstre, bærekraftig hverdag og lavutslipp
- Lokale og nasjonale beslutningsprosesser og styringssystemer

Innspillsunderlag

- Lagt fram 20. Juni 2022
- Innspillsbrev og ti tematiske tekster med konkrete spørsmål.
- Inviteres til skriftlige innspill og svar på spørsmål
- Frist 30. september
- Sendes inn via utvalgets hjemmeside

1

AMBISJON

De aller fleste utslippene av klimagasser må fjernes for godt innen 2050

2

OMSTILLING

Klimapolitikken må fremme helhetlig omstilling, ikke begrenses til enkelttiltak

Omstillingen til lavutslippssamfunnet kan likevel gi særlige utfordringer. For at vi skal nå klimamålene innen 2050, må omstillingen skje raskt, og mye må skje allerede i tiåret frem mot 2030. Omstillingen må drives frem av politiske tiltak, i samspill med endringer i næringsliv, personlige holdninger og samfunnet for øvrig. Det forutsetter stor omstillingsvilje på alle nivåer. Det nylig etablerte rådet for rettferdig omstilling kan være et bidrag til å støtte opp om dette. FNs klimapanel peker på at sterke økonomiske og politiske interesser knyttet til eksisterende næringsstruktur kan vanskeliggjøre omstillingen. Ingen sektorer eller næringer kan unntas i omstillingen. Derfor er det viktig å utforme klimapolitikken på en måte som styrker omstillingsviljen i samfunnet. Omstillingen vil kreve at ny teknologi utvikles og tas i bruk, men også nye virkemidler og nye former for politisk styring og offentlig-privat samarbeid. Det må systematisk bygges ny kunnskap som gjør det mulig å justere kursen underveis, samtidig som det også må trekkes på eksisterende erfaringer med omstilling, tradisjonell kunnskap og urfolkskunnskap. Sivilsamfunnet har en viktig rolle både som pådriver og korrektiv, og flest mulig samfunnsaktører må trekkes aktivt med i både politikktutforming og -gjennomføring.

Spørsmål

2A) Hvordan bør målene for norsk klimapolitikk utformes for 2050 og for mellomliggende år – både på overordnet nivå og delmål, for eksempel for enkeltsektorer – for å sikre både helhetlig omstilling og troverdighet i gjennomføring av politikken?

2B) Hva er de viktigste elementene i en helhetlig strategi for omstilling, og hvordan bør arbeidet med sektorvise omstillingsplaner videreutvikles, slik at hensyn til helheten blir bedre ivaretatt enn i dag?

2C) På hvilke måter kan klimapolitikken understøtte andre samfunns mål, og hvordan bør politikken organiseres for å sikre at andre mål støtter opp under omstillingen til et lavutslippssamfunn?

2D) Hvilke roller bør ulike grupper – enkeltpersoner, bedrifter, lokalsamfunn, myndigheter, partene i arbeidslivet og det sivile samfunnet – spille i omstillingen, og hvordan kan klimapolitikken fremme omstillingsviljen slik at alle aktører bidrar på sine områder?

2E) Hvilke eksempler finnes på endringer vi kan gjøre som vil være fornuftige uavhengig av hvordan verden rundt oss utvikler seg?

Gi innspill

3

FOTAVTRYKK

Utslippene i Norge må ned, men norsk politikk må også redusere det norske globale klimafotavtrykket og bidra til at verden blir et lavutslippssamfunn

4

NATUR

Klimakrisen løses ikke hvis ikke også naturkrisen blir løst. Ytterligere nedbygging av natur og arealer må begrenses

5

RETTFERDIGHET

Rettferdig omstilling forutsetter grønn omfordeling

6

ENERGI

Norge må gå gjennom en energiomstilling med mer effektiv bruk av all energi, økt bruk og produksjon av fornybar kraft og bærekraftig bruk av bioenergi

7 TEKNOLOGI

For å komme til lavutslippssamfunnet trengs fortsatt teknologiutvikling og bedre spredning av teknologi som allerede finnes

8 EUROPA

Norge bidrar best til klimamålene gjennom tett og forpliktende samarbeid med EU

9

ØKONOMISK VEKST

Økonomisk aktivitet basert på fossile energikilder eller overbruk av andre naturressurser er ikke bærekraftig

10

BESLUTNINGSSYSTEM

Beslutningssystemene i dag legger ikke til rette for den omstillingen vi skal gjennom

Tips til arbeidet

- Vi håper på mange og ulike svar på spørsmålene, vi trenger bredden nå
- Det finnes ingen fasit, ulike svar på samme spørsmål gir bredde og er et gode
- Vær tydelige og konkrete, vi har ikke tid til prinsipperklæringer
- Lokale erfaringer er avgjørende, kommunene leverer mye av det grønne skiftet
- Ingen svar er "for små", fremtidens klimapolitikk vil bestå av millioner av store og små beslutninger

Følg arbeidet på
www.klimautvalget2050.no